

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

Кафедра фізичної культури та спорту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ Н. І. Василькова

28 серпня 2017 р.

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОЛІМПІЙСЬКИЙ ТА ПРОФЕСІЙНИЙ СПОРТ**

ОКР «бакалавр»

Галузь знань: 0102 Фізична культура, спорт та здоров'я людини
Напрямок підготовки: 6.010201 Фізичне виховання *

Факультет фізичної культури та спорту

2017-2018 навчальний рік

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В.О.Сухомлинського

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Пильненький Володимир Володимирович, доцент кафедри фізичної культури та спорту, кандидат наук з фізичного виховання та спорту

Програму схвалено на засіданні кафедри фізичної культури та спорту
Протокол від ___ червня 2017 року № ___

Завідувач кафедри фізичної культури та спорту _____ (Тупєєв Ю.В.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією факультету фізичної культури та спорту

Протокол від ___ червня 2017 року № ___

Голова навчально-методичної комісії _____ (Литвиненко О.М.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією університету

Протокол від ___28_ серпня 2017 року № _12_

Голова навчально-методичної комісії університету _____ (Василькова Н.І.)

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Олімпійський та професійний спорт» складена Пильненьким В.В. відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів напрямку 6.010201 Фізичне виховання*.

Олімпійський та професійний спорт займає важливе місце в системі підготовки майбутнього фахівця з фізичної культури та спорту. Сьогодні важливим напрямом підвищення ефективності підготовки висококваліфікованих спеціалістів фізичного виховання і спорту є посилення ролі в навчальному процесі теоретичної, методологічної та світоглядної підготовки. Тому фундаментальні знання й навички, набуті студентами, можуть розглядатися як основа глибокої професійної компетентності у вирішенні складних завдань. Саме такі знання дає вступ в практику фізкультурної освіти навчальна дисципліна Олімпійський та професійний спорт.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: різні складові олімпійського і професійного спорту як багатофункціональних суспільних явищ, систем змагань і пов'язаних з ними системи спортивної підготовки до Олімпійських ігор та системі професійного спорту

Міждисциплінарні зв'язки: соціологія, філософія, правознавство, історія фізичної культури, підвищення спортивної майстерності.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета дисципліни: вивчення витоків, зародження та історії олімпійських ігор Стародавньої Греції, відродження сучасних Олімпійських ігор та історія сучасного олімпійського руху; сучасної міжнародної олімпійської системи та її структури; соціально-політичних, організаційних, правових та економічних основ олімпійського спорту; проблеми Олімпізму в Україні; сформувані у студентів цілісні знання по управлінню і організації фізичною культурою і спортом на всіх ланках систем, їх функціонування і взаємозв'язки в різних аспектах діяльності.

1.2. Завдання:

- розкриття загальних закономірностей виникнення та розвитку олімпізму з стародавніх часів до сучасності;
- формування професійного світогляду у майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту, моральних, естетичних і духовних якостей, потреби до пізнавальної творчості та розширення кругозору.
- придбання майбутніми фахівцями необхідних знань в сфері професійного спорту, розширення уявлення про свою спеціальність і застосування їх у професійному спорті.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

Знати:

– загальні принципи виникнення, становлення і розвитку олімпізму на різних етапах розвитку суспільства, його організаційні, правові, економічні і політичні аспекти функціонування;

– головні принципи побудови і організації структур управління фізичною культурою та спортом на Україні і закордонних державах, їх організаційні, правові, економічні і політичні аспекти функціонування в національних та міжнародних спортивних організаціях.

Уміти:

- робити історико-теоретичний аналіз, проводити історичну аналогію, співставляти та перевіряти різні етапи розвитку олімпійського руху;
- чітко розбиратися у взаємовідносинах і правах ланок управління фізичною культурою і спортом всіх рівнів і належності.

Володіти:

- способами осмислення й критичного аналізу наукової інформації;
- навичками вдосконалювання й розвитку свого наукового потенціалу;
- володіти основами проектування шляхів розвитку процесу підготовки спортсмена;
- методами планування професійної діяльності в умовах глобалізації спорту;
- науковими знаннями в області фізичної культури й спортивного тренування.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу, здатність вдосконалювати й розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень (ЗК-1);
- здатність до самостійного освоєння й використання нових методів дослідження, до освоєння нових сфер професійної діяльності (ЗК-3);
- здатність самостійно здобувати й використовувати, у тому числі за допомогою інформаційних технологій, нові знання й уміння, безпосередньо не зв'язані зі сферою професійної діяльності (ЗК-5).

II. Фахові:

- володіння методами і засобами збору, узагальнення та використання інформації про досягнення в галузі фізичної культури і спорту, прийомами агітаційно-пропагандистської роботи по залученню всіх верств населення до занять спортивно-рекреаційною діяльністю (ПК-3);
- здатність використовувати накопичені в галузі фізичної культури і спорту духовні цінності, отримані знання про особливості особистості учнів для виховання патріотизму, профілактики девіантної поведінки, формування здорового способу життя, потреби в регулярних заняттях фізичними вправами та спортом (ПК-4);

- володіння прийомами формування через засоби масової інформації, інформаційні та рекламні агентства громадської думки про фізичну культуру як частину загальної культури та фактор забезпечення здоров'я (ПК-5);

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин/3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Кредит 1. Олімпійські ігри Стародавньої Греції та відродження Олімпійського руху. Ігри Олімпіад та зимові Олімпійські ігри

Тема 1. Олімпійський спорт як наукова і навчальна дисципліна.

Тема 2. Олімпійські ігри Стародавньої Греції.

Тема 3. Відродження олімпійських ігор.

Тема 4. Ігри Олімпіад.

Тема 5. Зимові Олімпійські ігри.

Кредит 2. Міжнародна олімпійська система

Тема 1. Міжнародна олімпійська система

Тема 2. Організація і проведення Олімпійських ігор.

Тема 3. Соціально-політичні і правові аспекти олімпійського спорту.

Економічні основи Олімпійського спорту.

Кредит 3. Професійний спорт як вид соціальної практики

Тема 1. Передумови виникнення і розвитку, цілі, завдання, зміст і функції професійного спорту.

Тема 2. Економічні і правові аспекти професійного спорту. Тенденції розвитку професійного спорту на сучасному етапі та перспективи його становлення на Україні.

3. Рекомендована література

Базова

1. Платонов В.Н., Гуськов С.И Олимпийский спорт : Учебник (1-я книга). – К.: Олимпийская литература, 1994.
2. Платонов В.Н., Гуськов С.И Профессиональный спорт : Учебник (2-я книга). – К.: Олимпийская литература, 2000.

Допоміжна

3. Гуськов С.И. Профессиональный спорт в США. – Спорт за рубежом, 1990, №8 – 11.

4. Гуськов С.И. Международный спорт и маркетинг. – М., ВНИИФК, 1990.
5. Гуськов С.И. Профессиональный спорт и международное олимпийское движение – Теория и практика физической культуры, 1991.
6. Гуськов С.И. О современных тенденциях развития профессионального спорта в США. – Теория и практика физической культуры, №4, 1992.
7. Петровский В.В., Матвеев С.Ф., Драгунов Л.А. Профессиональный спорт. Методические рекомендации по учебной дисциплине. Выпуск 1. Министерство Украины по делам молодёжи и спорта, УГУФВиС, Киев, 1994.
8. Сейдж Д.Х. Индустрия профессионального спорта. – М., 1991. – Выпуск №8. – с.39 – 51.
9. Фомин Ю.А. профессионализация современного американского спорта. Материалы Всесоюзного симпозиума. – М., 1990. – с. 145 – 148.
10. Юшко Б.Н., Бородай А.В. Профессиональный спорт. Методические рекомендации по учебной дисциплине. Выпуск 2., Министерство Украины по делам молодёжи и спорта, УГУФВиС. Киев, 1994.
11. Вацеба О.М. Нариси з історії західноукраїнського спортивного руху. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ. – 1997. – 232 с.
12. Величкович М., Мартинюк Л. Український рукопаш гопак. — Л.: Ліга-Прес. — 2003. — 152 с.
13. Винничук О.Т. Історико-педагогічні аспекти розвитку фізичної культури. — Тернопіль: Астон. — 2001. — 404 с.
14. Волошин А.П., Ксендзенко Ф.М. У Олимпийской черты. — К., 1988. — 400 с.
15. Гречанюк О.О. Фізична культура Північного Причорномор'я в античний період (VI ст. до н.е. - IV ст. н.е.): Автореф. дис... к. фіз. вих.: 24.00.02 / Волинський держ. універ. ім. Л.Українки. — Луцьк. — 2000. — 16 с.
16. Грот Ю.И., Александров Ю.В. «Динамо» - люди, годы, факты. — Харьков: ХАДИФК. — 2001. — 388 с.
17. Деделюк Н.А., Цьось А.В. Традиції фізичного виховання в Київській Русі. — Луцьк. — 2004. — 192 с.
18. Зайдовий Ю. Історико-політичні та організаційні аспекти формування і розвитку Національних олімпійських структур в Україні та країнах Європи. — Л.: Українські технології. — 2004. — 176 с.
19. Золоті сторінки олімпійського спорту України / За ред. І.Н. Федоренка. — К.: Олімпійська література. — 2000. — 192 с.
20. Козій Ю.С. Організований спортивний рух в українській діаспорі США і Канади: Матеріали для лекцій з історії фізичної культури. — Львів. — 2000. — 26 с.
21. Концептуальні засади подальшого розвитку фізичної культури і спорту в Україні // Наука в олимпийском спорте. — 1998. — № 1. — С. 5 -12.
22. Кулик Я.Л., Костюк С.А., Петренко М.І. Історія виникнення й розвитку фізичної культури та спорту на Україні. - Вінниця: Логос, 1997. - 133 с.
23. Кулик В.В. Від всевобучу до світових рекордів. — К.: Здоров'я, 1971. — 183 с.

24. На олімпійських хвилях: Довідник УСЦАК (1981-1996) / Упорядник О.Твардовський. — Ньюарк (США). — 1997. — 142 с.
25. Національна доктрина розвитку фізичної культури і спорту. — К., 2004. — 16 с.
26. Нога О.П. Світ львівського спорту 1900-1939 рр. Спортдосягнення, товариства, архітектура, вбрання, мистецтво. — Л.: Українські технології. — 2004. — 784 с.
27. Олейник Н.А. От ГИФКУ до первой в Украине Харьковской государственной Академии физической культуры (к 25-летию возрождения харьковского спортивного вуза) // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: 36. наук. пр. / За ред. С.С. Єрмакова. — Харків: ХХІІІ. — 2004. — № 15. — С. 221-228.
28. Олейник Н.А., Грот Ю.М. История физической культуры и спорта на Харьковщине (1874-1950). — Х.: ХДАФК. — 2002. — 376 с.
29. Олійник М.О. Організаційні аспекти управління фізичною культурою і спортом в Україні. — Харків: ХДАФК. — 2003. — 172 с.
30. Олімпійська хартія: Міжнародний олімпійський комітет. Перше офіційне видання / Переклад В Кулика, В. Геращенко, В. Снегірьова. — К.: Олімпійська література, 1999.— 96 с.
31. Первов Г.А., Доний В.М. От Николаева до Афин: Учебное пособие-Николаев.:2005.-347с.
32. Приступа Є.Н. Народна фізична культура українців. — Львів, 1995. — 254 с.
33. Приступа Є.Н., Пилат В.С, Традиції української національної фізичної культури. — Львів: Троян. — 1991. — 102 с.
34. Степанюк С.І. Історико-соціальні аспекти розвитку студентського спортивного руху в Україні: Автореф. дис... канд. фіз. вих.: 24.00.02 / Львівський держ. ін-т. фізичної культури. — Львів, 2003. — 20 с.
35. Теппер Ю. Олимпийский паноптикум // Мой спорт. — 2004. — № 8 (23). — август. — С. 42-47.
36. Трофим'як Б.Є. Фізичне виховання і спортивний рух у Західній Україні (з початку 30-х років ХІХ ст. до 1939 року): Навчальний посібник. — К.: ІЗІМН. — 1997. — 419 с.
37. Український спорт: бібліографічний покажчик книжкових видань з фізичного виховання та спорту в Україні (1922-1941) / Уклад, та автор передмови О. Вацеба; Ред. кол.: Б. Якимович, О. Вацеба, М. Герцик та ін. — Львів: ЛНУ ім. І. Франка. — 2002. — 120 с: іл. — (українська бібліографія. Нова серія; 4.6).
38. Філь С.М., Аркуша А.О. Фізична культура в Україні у період 1917-1929 рр. // Проблеми и перспективи развития спортивных игр и еди-ноборств в высших учебных заведениях: Сборник статей под ред. С.С. Ермакова / электронная научная конференция (Харьков, 15 января 2005 года). — Х.: ХГАДИ. — 2005. — С. 160-163.
39. Шахлин Б.А. Олимпийский орден. — К.: Олимпийская литература. — 2004. — 254 с.

Інформаційні ресурси

1. www.nbuiv.gov.ua/eb/khhpi.html
2. Сайт кафедри спорту МНУ ім. В.О.Сухомлинського.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: екзамен.

5. Засоби діагностики успішності навчання:

- Опитування студентів під час проведення практичних занять.
- Оцінювання письмових завдань
- Оцінювання контрольних робіт
- Перевірка та оцінювання самостійної роботи студентів відбувається під час опитування. Всі питання, які винесені до самостійної підготовки, внесені у перелік питань, необхідних для підготовки до практичних занять.. Крім того, контрольні роботи проводяться з урахуванням тем, які винесені на самостійну підготовку.
- Використання пакетів тестів
- Використання пакетів завдань для підсумкового контролю знань
- Індивідуальне науково-дослідне завдання.